

Код. Наименование на дисциплината	
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА НА СОЦИАЛНОПСИХОЛОГИЧЕСКИЯ ТРЕНИНГ НА ОБУЧИТЕЛИ	
Титуляр на курса: проф. д.п.н. СТОЙКО ИВАНОВ	
Вид на дисциплината:	Образователно-квалификационна степен: „Доктор”
Година на обучение: първа	Семестър: зимен/летен
Кредити:	Хорариум: 30 ч. лекции
Форма на обучение: редовна/задочна	Език на обучението: български
Методи на оценяване: участие в тематични дискусии в часовете, тестова проверка, текуща самостоятелна проверка, решаване на казуси, колективно обсъждане на доклади и реферати.	

Предварителни изисквания:

Докторантите да притежават познания по дидактика, педагогическа, социална, когнитивна и възрастова психология; да умеят да работят с посочените литературни източници и да извличат информация от Интернет.

Цели на курса:

След завършването на курса се очаква докторантите да:

- познават и прилагат в практиката понятийния апарат на психологията на обучението;
- интерпретират основния понятиен апарат в реалната учебна обстановка;
- познават специфичните особености на образователната дейност;
- умеят да използват натрупаните знания, умения и компетенции;
- използват знанията за успешна реализация в обучителната дейност.

Съдържание на дисциплината (анотация и теми):

Целта на курса по дисциплината „Теория и практика на социалнопсихологическия тренинг на обучители” е да се разкрие връзката между развитието на личността и образователната дейност, който е един от най-дискутираните проблеми в съвременната психолого-педагогическа литература. В настоящия момент доминират социално ориентираните теории за обучение и развитие на личността. Това, от своя страна, налага нови подходи в учебната дейност, тъй като възрастта на обучаемите загубва своите предварително маркирани граници.

Чрез съвременните трактовки на психологията на образователната дейност се създават условия за разкриване на връзката между дейност и психика в процесите на обучение и образование. Извеждат се специфичните особености на общуването в образователния процес. Разглеждат се съвременните въпроси, свързани с иновирането в процесите на учене и преподаване, обучение и образование. Обръща се внимание на презентационните умения на обучаваните и усвояването на различни модели на преподаване.

От първостепенно значение за докторантите е да вникнат в това, че регулиращ социален механизъм за овладяване елементите на социално поведение е образователната дейност. Чрез нея се предава натрупания от човечеството позитивен опит и младите поколения се подготвят за участие в живота на социума, за креативна творческа промяна, както на самата личност, така и на материалния и духовен свят.

Препоръчана литература:

1. Алексиева, Е., Разработване на тестове за проверка и оценка на знания. С., 1994.
2. Вучкова, Кр., Социални умения в педагогическата практика, ИК "Кота", Ст. Загора, 2004.
3. Герджикова, Н., Диференциални аспекти на обучението, Веда Словена – ЖГ, С., 2001.
4. Греъм, К., А. Смит, Алтернативни стратегии на преподаване и учене, С., 1997.
5. Гюрова, В. и др., Интерактивността в учебния процес, Агенция Европрес, С., 2006.
6. Гюрова, В. и др., Приключението учебен процес, Агенция Европрес, С., 2006.
7. Десев, Л., Педагогическа психология. С., 1996.
8. Джонев, С., Социална психология. С., 1996.
9. Жили, М., Социална психология на обучението, В: Социална психология, Под редакцията на С. Московичи, Издателство "Дамян Яков", С., 2006.
10. Иванов, С., Професионално-педагогическо общуване. Шумен, 2004.
11. Иванов, С., Основи на професионално-педагогическото общуване. Шумен, 2007.
12. Иванов, С., Теория и практика на социалнопсихологическия тренинг на студенти. С., 2012.
13. Иванов, С., Теория и практика на психологическото консултиране в образованието. С., 2013.
14. Ларсен, К., К. Крумов, Социална психология: нов поглед към личността и социалния свят. С., 2010.
15. Левкова, И., Транзакционен анализ в педагогическата психология, Faber, В. Търново, 2004.
16. Милкова, Р., Л. Милков, Психологически и социално-педагогически проблеми на образователната дейност, Юни Експрес, С., 2007.
17. Ников, Ат. Иновационна дейност. Психологични измерения в образованието, УИ "Стопанство", С., 1997.
18. Ников, Ат., Психология на образователния процес, УИ "Стопанство", С., 1998.
19. Попов, Л., Отраженията на педагогическата реалност, ИК "Даниела Убенова", С., 2006.
20. Славин, Р., Педагогическа психология, Наука и изкуство, С., 2004.
21. Социална психология, Под редакцията на С. Московичи, Издателство " Дамян Яков", С., 2006.
22. Феърс, Е. Дж., Теории за социалното учене, В: Енциклопедия по психология, Под редакцията на Р. Дж. Корсини, Наука и изкуство, С., 1998.
23. Цветкова, Й., Мотивационна и когнитивна регулация на ученето. С., 2001.
24. Янкулова, Й., Модерни аспекти на психологията на образованието. С., 2008.
25. Янкулова, Й., Педагогическа психология. Издателство Парадигма. С., 2012.

**ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ**

Учебна програма

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО	ГОДИНА	ЕЗИК НА КУРСА	СЕДМИЦА	ОТ:	ДО:	МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ
„ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА НА СОЦИАЛНОПСИХОЛОГИЧЕСКИЯ ТРЕНИНГ НА ОБУЧИТЕЛИ“	2016 г.	БЪЛГАРСКИ		д.м.2016	д.м.2016	ФФ на СУ

	.... 2016 г.
	Първа сесия
10.00 – 11.30	Откриване на семинара. Игри за тонизиране и „разчупване на ледовете”. Представяне на участниците в обучението. Какво представлява обучението за обучители? Кой може да бъде обучител? Проучване на очакванията на участниците в семинара. Формулиране на целите на обучението. <i>Метод на обучение: ситуационни и ролеви игри, презентация, дискусия</i>
11.30 – 11.45	Кафе пауза
11.45 – 13.15	Приемане на правилата и принципите на работа в групата. Обсъждане и формулиране на девиз и ритуал на групата. Обсъждане на теми „табу”. Колективно рисуване на визитна картичка и емблема на групата. <i>Метод на обучение: презентация, дискусия, рисуване</i>
13.15 – 14.00	Обяд
	Втора сесия
14.00 – 15.30	Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Същност на ученето. Ученето като съдържание, процес и отношение. Учене и психическо развитие. Бихевиористична парадигма за ученето – схващания на Павлов, Торндайк, Уотсън, Скинър и Бандура. Институционализирано и неинституционализирано учене. Учене чрез споделяне на опит, Учене чрез споделяне на преживяване. Учене чрез правене. Разликата между педагогика и андрагогика. Принципи на обучението на възрастни - визуализиране, връзка с реалността, ориентираност към практиката. Изисквания към съвременното обучение на възрастни. Цикъл на Колб. Съпоставка на методите за обучение на възрастни – лекции, презентации, дискусии, анализ на конкретни случаи, анализ на резултати от тестове, индивидуално консултиране, рисувателни техники, ролеви, дидактически и ситуационни игри. Интерактивни методи – същност и съпоставка. Интервизията и супервизията като начини за обучение. <i>Метод на обучение: ситуационни и ролеви игри, лекция, дискусия, работа в малки групи, анализ на конкретни случаи</i>
15.30 – 15.45	Кафе пауза
15.45 – 17.00	Социалнопсихологическият тренинг – форма за обучение на възрастни. Психология и особености на малката група. Етапи на взаимодействията в

	<p>малката група (ориентационен, конфронтационен, интеграционен и заключителен етап). Психодинамика на малката група – лидерство, ръководство, конформизъм, нонконформизъм, социална фасилитация, инхибиция, групова сплотеност. Междуличностни отношения и социалнопсихологичен климат в малката група. Психологични фактори за ефективност на малката група.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
	... 2016 г.
	Трета сесия
10.00 – 11.30	<p>Резюме на наученото през предходния ден и представяне на предстоящите теми. Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Психология на междуличностното общуване – значение, същност, структура, функции. Средства за междуличностно общуване и комуникативни бариери. Разновидности на междуличностното общуване – императивно, манипулативно, доверително, ролево, ритуално и професионално-педагогическо общуване.</p> <p><i>Метод на обучение: минилекция, презентация, работа в малки групи, дискусия, ролеви игри, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
11.30 – 11.45	Кафе пауза
11.45 – 13.15	<p>Фактори, които влияят на ефективността на професионално-педагогическото общуване – пол, възраст, темперамент, способности, стилове на учене, образование, диспозиция, самооценка и психични състояния на участниците. Професионален стрес на учителите и начини за неговото преодоляване. Бърнаут (професионално изгаряне и изпепеляване).</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
13.15 – 14.00	Обяд
	Четвърта сесия
14.00 – 15.30	<p>Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Значение и същност на комуникативните компетенции и компетентности на учителите. Наблюдателност. Емпатичност. Емоционална устойчивост. Асертивност.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, ролеви игри, автогенна тренировка, работа в малки групи, дискусия, рисувателни техники, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
15.30 – 15.45	Кафе пауза
15.45 – 17.00	<p>Комуникативни умения на учителите. Умения за управление на конфликти. Преодоляване на критични ситуации в обучението на възрастни. Индивидуални стилове на поведение на личността в критични ситуации в процеса на обучение. Изграждане на екипен климат и повишаване на доверието и сътрудничеството между обучаваните. Умения за работа в екип. Умения за използване на „Аз-послания”, за задаване на въпроси и отговаряне на въпроси. Тест за преценка на ефективността на обучението през изминалия ден.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, рисувателни техники, анализ на конкретни случаи и резултати</i></p>

	<i>от тестове.</i>
	<i>Пета сесия</i>
10.00 – 11.30	<p>Резюме на наученото през предходния ден и представяне на предстоящите теми. Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Изработване на мултимедийна презентация: правила за представяне на съдържанието. Ефективни и неефективни презентации. Изработване на мултимедийна презентация по зададена тема в малки групи. Избор на подходящи видеоклипове и материали по зададена тема.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, рисувателни техники, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
11.30 – 11.45	Кафе пауза
11.45 – 13.15	<p>Как да направим успешна презентация? Цели. Аудитория. Място. Планиране. Подготовка. Индивидуалност на учителя. Представяне. Техники и добри практики за добро презентирание. Презентационни умения – комуникативност, реактивност, артистичност, чар, страст, чувство за хумор, умения за фасилитиране, професионална компетентност, познаване и използване на „езика на тялото”, рефлексивност и авторефлексивност.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
13.15 – 14.00	Обяд
	<i>Шеста сесия</i>
14.00 – 15.30	<p>Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Начини за даване и получаване на обратна връзка за проведеното обучение от страна на обучаемите и от страна на учителите: беседа, тестове за входящо и изходящо ниво за установяване компетентността на обучаваните, анкета, експертна оценка от специалисти и поръчителите на обучението, самооценка от страна на учителите и обучаваните. Интервизията и супервизията като начини за даване и получаване на обратна връзка. Изисквания към ефективната обратна връзка – своевременност, обективност, перспективност, добронамереност, научност. Планиране на следващо надграждащо обучение.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
15.30 – 15.45	Кафе пауза
15.45 – 17.00	<p>Обобщаване на резултатите от обучението. Обсъждане на степента на реализация на очакванията участниците в обучението по отношение на неговата ефективност и формиралите се междуличностни отношения. Анализ на степента на спазване на приетите правила за работа в групата и изпълнението на поетите отговорности от страна на нейните членове. Размяна на „писма” между участниците в групата. Провеждане на анкета за обратна връзка. Официално закриване на семинара.</p> <p><i>Метод на обучение: анкета, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
□	... 2016г.
	Седма сесия – Постгрупова среща на участниците в обучението.
10.00 – 11.30	<p>Споделяне на преживявания от обучението. Самоотчети на участниците. Представяне на конкретни резултати от обучението. Изнасяне на съобщения свързани с проблеми на обучението.</p> <p>Презентация, дискусия.</p>

11.30 – 11.45	Кафе пауза
11.45 – 13.15	Споделяне на преживявания от обучението. Самоотчети на участниците. Представяне на конкретни резултати от обучението. Изнасяне на съобщения свързани с проблеми на обучението. Презентация, дискусия.
	Обяд
14.00 – 15.30	Споделяне на преживявания от обучението. Самоотчети на участниците. Представяне на конкретни резултати от обучението. Изнасяне на съобщения свързани с проблеми на обучението. Презентация, дискусия.

Лектор: професор, доктор на педагогическите науки СТОЙКО ИВАНОВ, доктор по психология